

ETIČKI KODEKS

OSNOVNA ŠKOLA ANE KATARINE ZRINSKI
RETKOVCI

Na temelju članka 58.,st.1., *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14) i članka 58. *Statuta Osnovne škole Ane Katarine Zrinski, Retkovci* Školski odbor na sjednici održanoj 29. 9. 2015. godine donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO - OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OŠ ANE KATARINE ZRINSKI, RETKOVCI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovom odlukom utvrđuje se *Etički kodeks* neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Ane Katarine Zrinski, Retkovci (u daljem tekstu: Škola).
- (2) Ovim *Etičkim kodeksom* uređuju se pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti utemeljena na *Ustavu* Republike Hrvatske, zakonima, provedbenim propisima i pedagoškom standardu osnovnog školstva.

Članak 2.

- (1) Svrha donošenja ovoga *Etičkog kodeksa* je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku i nastavničku djelatnost u najširem smislu. Provođenje odredbi ovoga *Etičkog kodeksa* ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog i nastavnčkog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.
- (2) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, tijela predviđena u čl. 35. ovoga *Etičkog kodeksa* daju svoja mišljenja o ostvarivanju etičkih načela i standarda u Školi, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzimaju druge radnje i obavljaju druge djelatnosti uređene ovim kodeksom.
- (3) Postupci propisani ovim *Etičkim kodeksom* ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Škole.
- (4) Ako u skladu sa *Statutom* Škole povreda *Etičkog kodeksa* povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima Škole može se odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje etičkog Povjerenstva.
- (5) Mišljenje dano u postupku uređenom *Etičkim kodeksom* djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju *Etičkoga kodeksa* i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

Članak 3.

Etički kodeks odnosi se na svaku osobu koja u Školi radi prema ugovoru o radu, ugovoru o djelu, ugovoru o volonterskom radu i ugovoru o volontiranju (u daljem tekstu: školnik) i učenike Škole.

Članak 4.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja školnika prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima.

Članak 5.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od školnika.

TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Članak 6.

Školnik treba poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Članak 7.

- (1) Školnik treba poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima je u doticaju prigodom obavljanja poslova.
- (2) Školnik ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

Članak 8.

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Članak 9.

- (1) Školnik i učenik trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zloporabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

- (2) Učitelji i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

Članak 10.

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Članak 11.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 12.

Školnik se treba organizirano uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u društvu.

Članak 13.

Školnik, a osobito učitelj i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Članak 14.

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Članak 15.

Svakom školniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

Članak 16.

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

Članak 17.

U obavljanju poslova u Školi i ponašanjem na javnome mjestu školnik treba paziti da ne umanjuje osobni ugled i povjerenje građana u djelatnost osnovnog odgoja i obrazovanja kao javne službe.

Članak 18.

Kod obavljanja privatnih poslova školnik ne smije isticati položaj ili ovlaštenja koja ima u Školi.

Neprihvatljiva ponašanja

Članak 19.

- (1) U skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na kleveti, lažima, religiji, stalnog ignoriranja, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (2) Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Odnos prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno obrazovnoj razini od strane svih subjekata uključenih u dotičan proces, trebao bi zajednički promicati humane odnose i demokratska načela.

Članak 20.

- (1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između svih djelatnika Škole.
- (2) Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje.
- (3) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između djelatnika škole koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje *Etičkog kodeksa*. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između djelatnika Škole mogu dovesti do kršenja pravila *Etičkog kodeksa* o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između djelatnika Škole koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.
- (4) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio djelatnik Škole. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Članak 21.

Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, odgovorno i profesionalno raditi, te stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti

ODNOS UČITELJA, STRUČNIH SURADNIKA I UČENIKA

Članak 22.

- (1) Učitelji i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:
- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja,
 - prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja,
 - osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
 - obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima,
 - pridonositi intelektualnom razvoju učenika,
 - ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno,
 - saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje.

Članak 23.

- (1) Osobni izgled učitelja mora ispunjavati odgovarajuću razinu ozbiljnosti. Odjeća učitelja treba biti primjerena pozivu koji učitelj vrši u široj društvenoj zajednici.
- (2) Odjeća u školi treba biti primjerena – za prostor škole nisu primjerene tajice, majice s bretelama, predubok dekolte, prozirna odjeća ispod koje su vidljivi intimni dijelovi tijela ili donje rublje, kratke majice koje ne prekrivaju tijelo (i ramena), prekratke suknje, kratke hlače.
- (3) U slučaju nošenja nekih komada odjeće iz stavka 2.:
- kratke majice se nose sa širokim rukavima,
 - tajice se mogu odjenuti uz uvjet da majica ili neki drugi odjevni predmet bude dužine do pola bedra preko tajica,
 - duljina kratke suknje u stojećem položaju, mora biti minimalno do koljena.
- (4) Vidljivi piercing (parsing) osim nakita na ušima nije primjeren, kao ni vidljiva tetovaža.
- (5) U slučaju kršenja odredaba iz ovog članka ravnatelj će djelatnika udaljiti s radnog mjesta.
- (6) Učitelj se za vrijeme nastave ne smije koristiti mobilnim telefonom.
- (7) Profesionalne tajne učitelj ne smije dijeliti s učenicima niti vršiti koje druge radnje koje bi umanjile njegov ugled i ugled njegovih kolega.

Članak 24.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

Članak 25.

Zabranjeno je tjelesno kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik(e) dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

ODNOS ŠKOLNIKA PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 26.

- (1) U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima školnik treba nastupati pristojno, skromno, nepristrano, savjesno i profesionalno.
- (2) Kod obavljanja poslova školnik treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima, skrbnicima i građanima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Članak 27.

- (1) U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima školnik se treba služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.
- (2) Posebnu pozornost školnik treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 28.

Školniku nije dopušteno od roditelja, skrbnika ili drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na darivanje, pružanje usluga školnicima ili drugim osobama za koje postoji izvjesnost da su u svezi sa školnicima.

Članak 29.

Školnik se treba suzdržavati od svih oblika korupcije, a svojom aktivnošću kod svih poticati spoznaju o štetnosti korupcije.

MEĐUSOBNI ODNOSI ŠKOLNIKA

Članak 30.

U međusobnim odnosima školnici trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Članak 31.

- (1) Školnik ne smije druge školnike ometati u obavljanju njihovih poslova.
- (2) Školnici trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.
- (3) Školnik treba poštovati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.

Članak 32.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati školnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

JAVNO NASTUPANJE ŠKOLNIKA

Članak 33.

Školska tijela trebaju poticati školnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenja svojih gledišta.

Članak 34.

- (1) Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, školnik može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.
- (2) Kod javnih nastupa u kojima školnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, školnik je dužan naglasiti da iznosi osobno mišljenje.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 35.

Za praćenje primjene odredaba *Etičkog kodeksa* i ispunjavanja obveza iz *Etičkog kodeksa* u Školi se osniva etičko Povjerenstvo.

Članak 36.

- (1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.
- (2) Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj prema prijedlogu učiteljskog vijeća.
- (3) Mandat etičkog Povjerenstva je četiri godine.
- (4) Način rada etičkog povjerenstva uređuje se poslovníkom.

Članak 37.

Pitanja iz svoje nadležnosti etičko povjerenstvo rješava zaključkom.

Članak 38.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Članak 39.

- (1) Školnik, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene *Etičkog kodeksa* postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom Povjerenstvu.
- (2) Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili u zapisnik u tajništvu Škole.

Članak 40.

Pritužba iz članka 39. mora sadržavati podatke:

- o opisu činjeničnog stanja
- o odredbama *Etičkog kodeksa* koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

Članak 41.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Etičko Povjerenstvo imenovat će ravnatelj u roku tri mjeseca od stupanja na snagu *Etičkoga kodeksa*.

Članak 43.

Svi izrazi koji se u ovom *Etičkom kodeksu* koriste u muškom rodu neutralni su te se odnose i na muške i na ženske osobe.

Članak 44.

Danom stupanja na snagu ovog *Etičkog kodeksa*, prestaje važiti Etički kodeks od 9. travnja 2009. godine (KLASA: 602-02/2009-01/83-3, URBROJ: 2188-39-2009-1).

Članak 45.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči.

KLASA: 602-02/15-06/501

URBROJ: 2188-39-15-1

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG
ODBORA:

Anica Šabić, dipl.uč.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole 30. rujna 2015. godine

RAVNATELJ:

Ivan Benković, prof.